

Intressivertailu Kaivoslakityöryhmä 10.2.2022

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

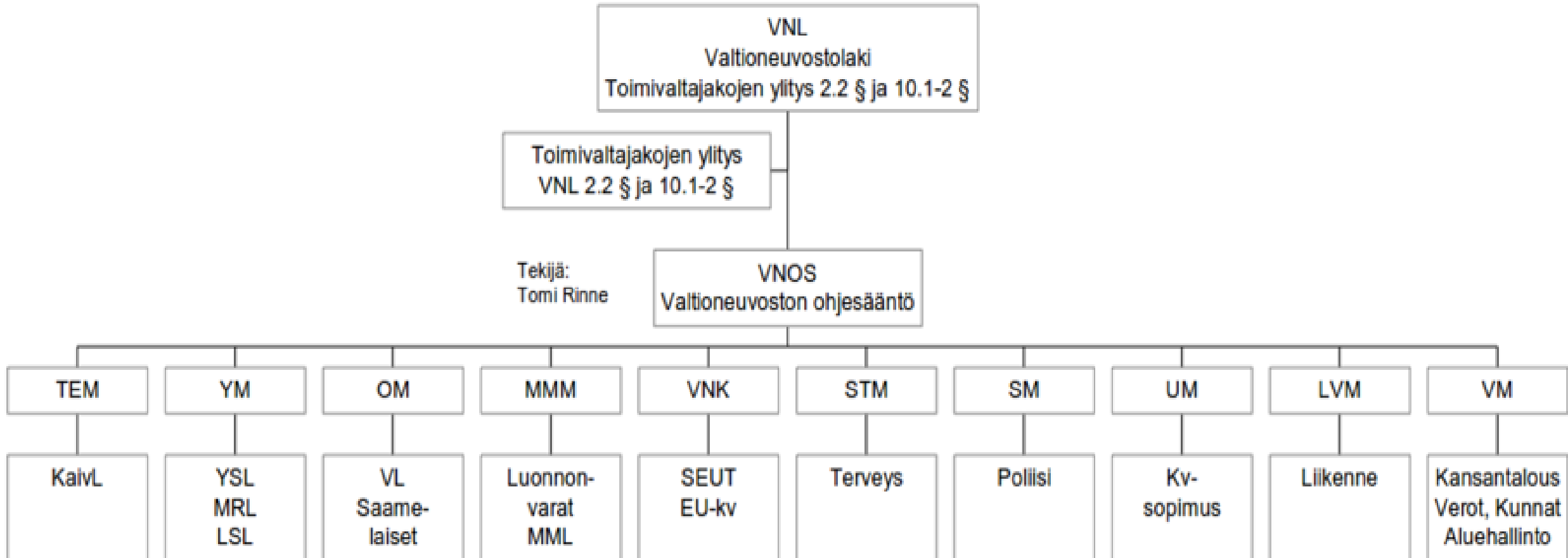
Tomi Rinne, Erkki Hollo, Aimo Guttorm, Heikki Savikko, Pekka Tuomela, Tommi Kauppila, Joonas Hokkanen
Intressivertailuselvityksen johtopäätökset

Selvityksen laatu ja laajuus

- Toimeksianto koski vain kaivoslain soveltamisalaa
  - *Toimeksianto, OHRV*
  - *Selvitettiin koko lupa- ja kaavakokonaisuus rajapintojen tarkentamiseksi*
- Asiakas VNK, erillinen kaivoslain uudistuksesta, joka myös rajattu kaivoslain soveltamisalalle
- Selvityksen rakenne -> tutkimuskysymykset
  - *Selvitettävät asiat tarjouksessa, hyväksyttiin tarkennettuna OHRV:ssä*
  - *Päällekkäisyys piti estää – rajapinnat muihin kaivostoiminnan lakeihin, kv-oikeus, EU*
- Sääntämis- ja soveltamistoimivallat

Säädöstoimivalta ja soveltamisalat

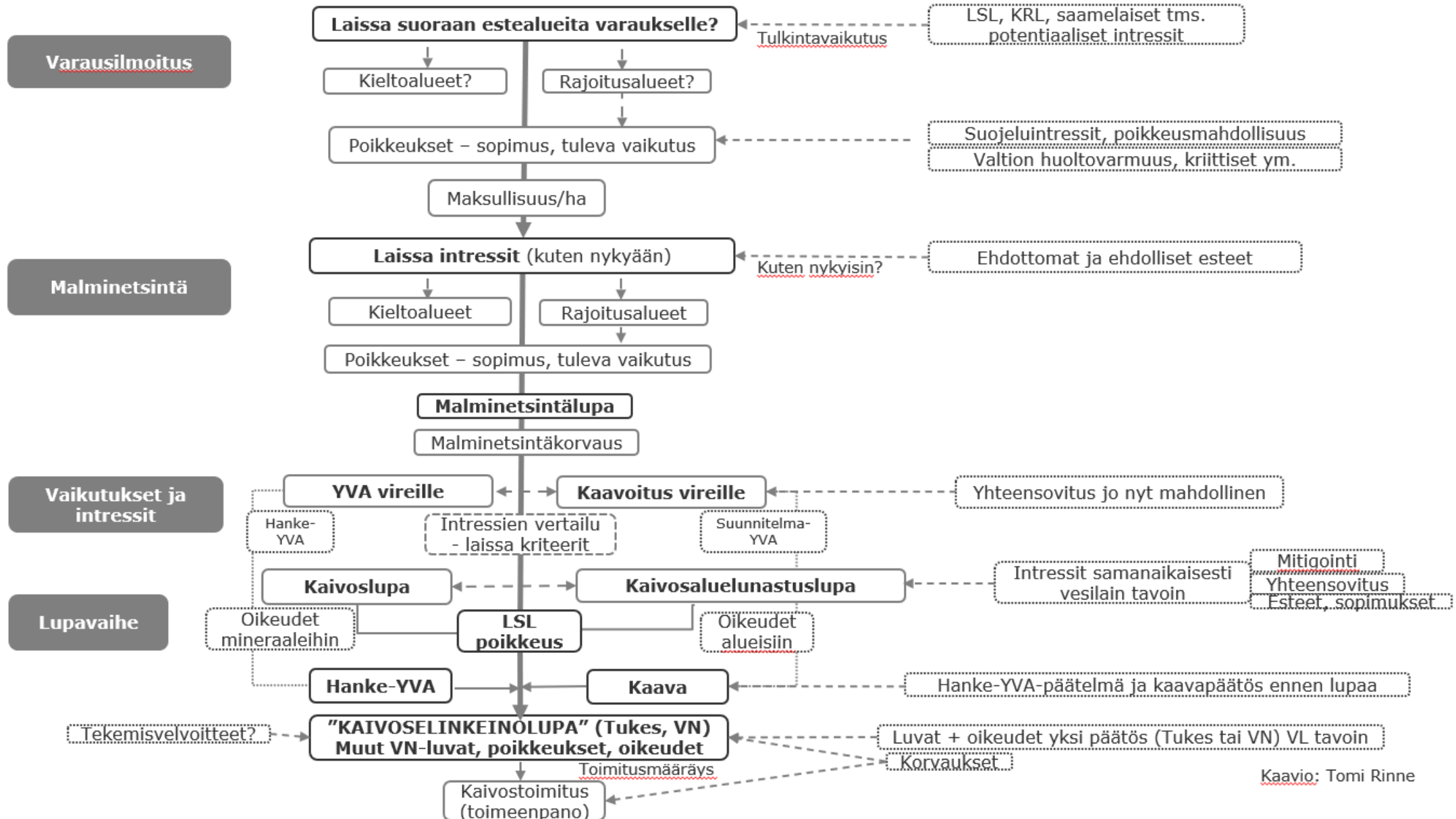
Ministeriöiden toimivaltajako

Johtopäätökset

- Työryhmä ei puolla intressien vertailua
  - *Ei sisältäisi päästöjä, vesiensuojelua, kaivannaisjätteitä jne. – jos sisältäisi, olisi päällekkäinen muiden lakien kanssa*
  - *Yleishyväksyttävyyys – ei sisältäisi kansalaisten esittämiä seikkoja*
  - *Kaavoitus edeltää kaivoksen lupamenettelyä jo nyt – intressejä arvioitu kunnan mittakaavassa (päällekkäisyys)*
  - *Lailla ei voi luetella intressejä tyhjentävästi – harkintavallan rajat*
- Jos intressivertailu otettaisiin käyttöön, kriteerit selvitetty
  - *Vastaukset tutkimuskysymyksiin sisältävät keskeiset vesilain kaltaisen intressivertailun rakenteen, osatekijät, arviointiperiaatteet jne.*

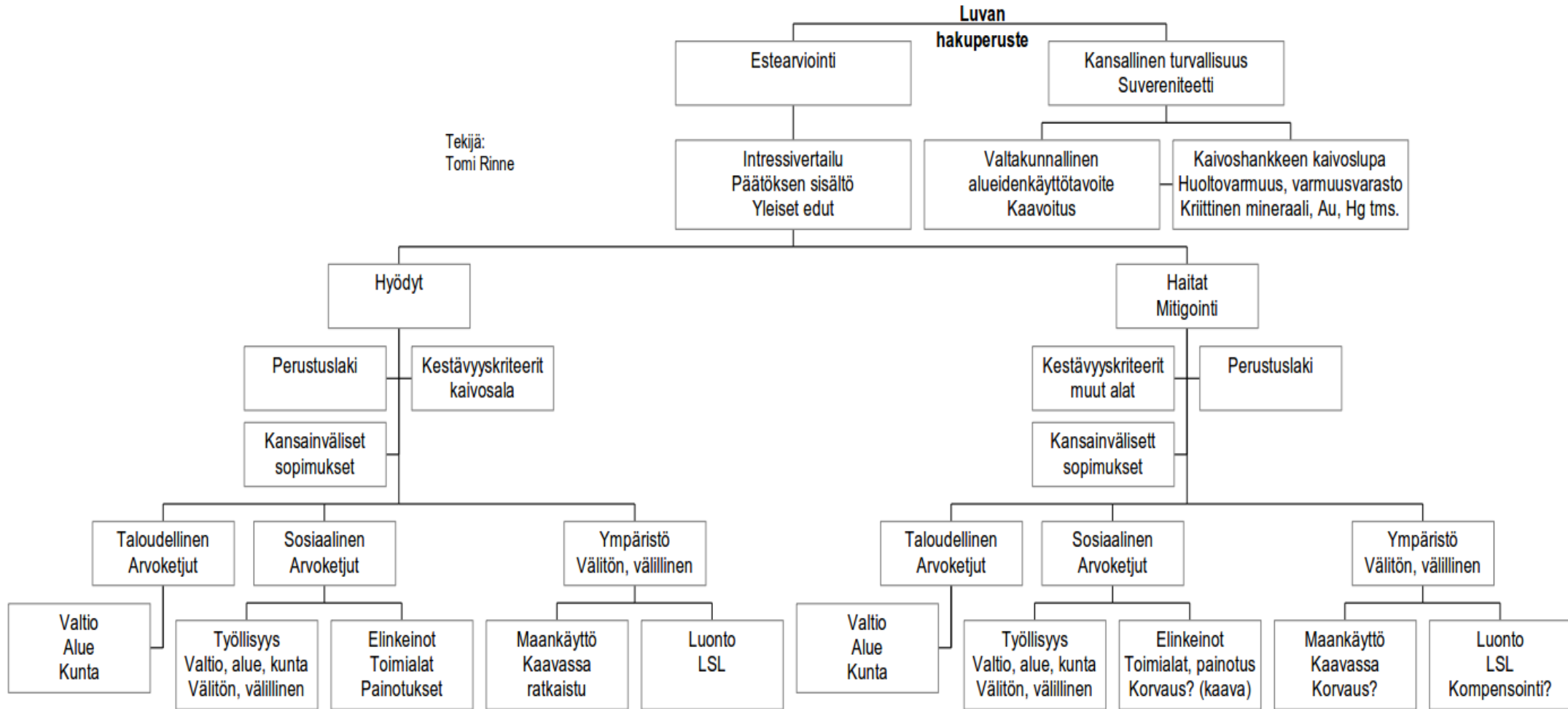
Vesilain kaltainen intressivertailu kaivoslaissa

Periaatekaavio

Intressivertailun periaatekaavio

Tekijä:
Tomi Rinne

Keskeiset ratkaisut, jos kaivoslakiin intressivertailu

- Varauksille estealueita, hinta – ei estä malminetsintää
- Malminetsinnän jatkolupaan intressien vertailua
- Valtion turvallisuus ylittää esteet ja intressit
  - *C-72/83 Campus SEUT36, GATT XX(g)*
  - *Keskeisen suvereniteetin ydin – turvallisuus – oikeus luonnonvaroihin*
- Estearviointi erikseen ennen intressivertailua
- Jos intressivertailu – tulkinta intresseistä samanaikaisesti
  - *Intressejä ei voi luetella/punnita tyhjentävästi kaivoslaissa*
  - *Yleinen etu, talous, sosiaalinen, ympäristö, kestävyys – vrt. kaava*
  - *Perustuslain mukainen tulkinta, Tukes / VN*

Tutkimuskysymykset

- Työryhmä vastasi seuraaviin tutkimuskysymyksiin
  - *Oikeudellinen sisältö, osatekijät, vertailutavat*
  - *Kokemukset*
  - *Vesilain käytännön soveltuvuus*
  - *Verrokkimaat*
  - *Kaivoslupahakemus, lupamenettely, viranomaistyö*
  - *Kauppasopimukset ja investointisuojojamekanismit*
  - *Päällekkäisyyksien välttäminen*

Tutkimuskysymykset – intressivertailun ongelmia

- Intressivertailun ongelmia:
  - *Asiallinen toimivalta ja kaava - päällekkäisyydet (vrt. vesilaki)*
  - *Vain kaivoslain soveltamisala selvityksessä*
  - *Investointisuoja*
  - *Missään vertailumaassa ei ole käytössä tässä mittakaavassa*
  - *Lainsäätäjältä päätösvalta lainsoveltajalle*
  - *Lupamenettelyn ennakoimattomuus*
  - *Ympäristö vain osin – ei intressien edustajien vaatimalla tavalla*
  - *Myönteinen kaava vääristäisi intressipunnintaa, puuttuminen estäisi sen*

Tutkimuskysymykset – intressivertailun etuja

- Intressivertailun etuja:
  - *Hyödyt ja haitat samanaikaisesti, jolloin kaivoslain sisällä menettelyjä vain yksi*
  - *Viranomaispäätöksiä vähemmän ja yhdistettävissä*
  - *Tietous kaivoksesta lisääntyisi intressejä mitattaessa*
  - *Ymmärrys perusoikeuksista päätöksentekoon – arvioitavina kaikissa ratkaisujen punninnoissa*
  - *Säädöstä ei tarvitse koko ajan muuttaa – soveltamiskäytäntö muotoaa*
  - *Muista laeista poiketen EU ei määrää suvereniteettiin kuuluvasta maankäytöstä eikä kaivoksista*